

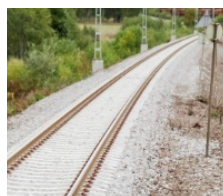
REMM – resfria/digitala möten i myndigheter

Detta är REMM

PM januari 2019

Digitala möten och digital tillgänglighet – det femte trafikslaget

Inledning

Digitala möten är en viktig del i det genomgripande digitaliseringsarbete som pågår i svenska myndigheter. Trafikverket har i flera år lett en satsning för att stötta svenska myndigheter i att öka andelen digitala möten: REMM – resfria/digitala möten i myndigheter. REMM startade 2011 som ett regeringsuppdrag med 19 myndigheter och 2016 fick ytterligare 65 myndigheter i uppdrag i sina regleringsbrev att arbeta enligt REMMs metod. 2018 initierade Energimyndigheten ett tvåårigt parallellt projekt, REDI, med fokus på regionala och lokala myndigheter. REDI ska ”bedriva arbetet enligt REMMs metodik för digitala möten i samverkan med Trafikverkets REMM-projekt”.

Syftet med denna PM är att ge en översiktlig bild av nyttor med digitala möten, hur REMM drivs, vilka resultat som uppnås och vad som föreslås göras framöver. Mer information om REMM finns på remm.se.

Nyttor med digitala möten

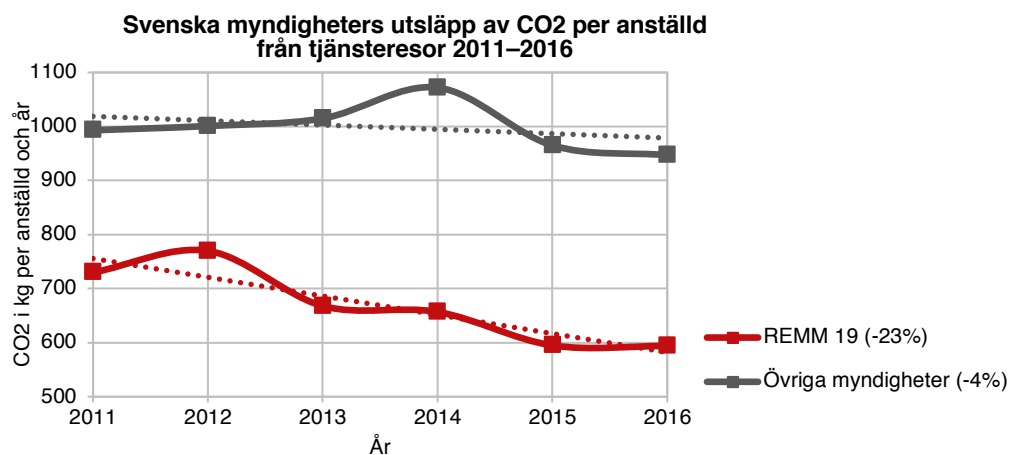
Minskade kostnader och effektivare myndighetsförvaltning

Den ekonomiska nyttan för staten när tjänsteresor byts mot digitala möten kan vara betydande. Kostnader för tjänsteresor minskar, tid sparas och organisationen blir mer effektiv. Digitala möten ger också förbättrade och helt nya möjligheter att samverka med andra myndigheter, organisationer och medborgare, för att möta ökade krav på god och snabb samhällsservice.

Minskad klimat- och miljöpåverkan

En stor del av Sveriges utsläpp av koldioxid kommer från transportsektorn. När andelen tjänsteresor minskar till förmån för digital samverkan minskar också utsläppen av koldioxid, vilket REMM-projektet har visat.

De ursprungliga REMM-myndigheterna har under en sexårsperiod minskat sina koldioxidutsläpp från tjänsteresor per anställd tre gånger mer än övriga myndigheter: med 25 procent jämfört med 8 procent.

En ökad andel digitala möten ger, förutom minskad klimatpåverkan, en positiv effekt på andra miljö kvalitetsmål inklusive till exempel ”Bara naturlig försurning”, ”Frisk luft” och ”God byggd miljö”.

Bättre arbetsmiljö, regional utveckling och minskad sårbarhet

Bra verktyg och rutiner för digitala möten kan även bidra till bättre arbetsmiljö (lättare att hitta balans mellan arbete och fritid med färre tjänsteresor), ökade möjligheter till regional utveckling samt minskad sårbarhet för viktiga samhällsfunktioner vid krissituationer (exempelvis om det inte går att resa på grund av terrorhot eller vulkanutbrott).

Samordning genom REMM

Svenska myndigheter har generellt sett goda tekniska förutsättningar för digitala möten och användningen inom myndigheterna växer. För att lyckas med digitala möten krävs, förutom fungerande teknik, att man också har kunskap om hur man hanterar denna typ av möten. Det är också viktigt att ha koll på när digitala möten passar bäst och vid vilka tillfällen möten som innebär en resa passar bättre.

Ofta behandlas digitala möten som en ren teknisk fråga och användarstöd i form av information, träning och support uteblir. Detta leder i sin tur till att digitala möten fungerar mindre bra och att de därför väljs bort. Teknikinvesteringen används inte och de positiva effekterna uteblir. Därför finns REMM.

Nätverk, webinarier mm

Arbetet inom REMM drivs av en projektgrupp och i nätverksform med representanter från deltagande myndigheter. Som stöd för utbyte av erfarenheter och för att dela dokument och sprida information inom REMM finns en gemensam projektplats. REMM har också en hemsida med information och stödmaterial samt en Facebooksida. REMM genomför regelbundet webinarier om olika aktuella frågor som berör digitala möten. Även om REMM arbetar för att öka andelen digitala möten, är det ibland bättre att träffas ”in real life” och REMM genomför också IRL-möten, med fokus på personliga möten och utbyte av erfarenheter.

Ledningens roll

För att arbetet med att öka andelen digitala möten i en organisation ska bli framgångsrikt är det viktigt att ledningen är engagerad, dels genom att avsätta tillräckligt med resurser, dels genom att själv föregå med gott exempel. Därför har REMM extra fokus på att öka kunskapen om digitala möten och dess förtjänster hos ledningen för de myndigheter som ingår i REMM-nätverket. Ett bra exempel på ledningsstöd är en inspelad hälsning från Trafikverkets generaldirektör, som finns att se på [REMMs Youtubekanal](#).

Rapportering och uppföljning

REMM fokuserar även på uppföljning, exempelvis genom egenuppföljning av status på arbetet med att öka andelen digitala möten samt genom resvaneundersökningar. REMM har utvecklat en enkel ”mötes- och resvaneundersökning” (MRVU), som finns som en webbaserad enkät. REMM gör även regelbundna uppföljningar av vilken digital mötesteknik som används i svenska myndigheter.

Myndigheternas resande och de klimatgaser som detta genererar inrapporteras årligen till regeringen och Naturvårdsverket inom ramen för den rapportering som styrs av *Förordningen (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter*. REMM bistår här Naturvårdsverket med information och analys om den del som handlar om inrapportering av digitala möten. Mer information finns på Naturvårdsverkets hemsida.

10-stegsmetoden för att öka andelen resfria/digitala möten finns beskriven i en handbok utgiven av Trafikverket. Läs mer på [remm.se](#).

Tre åtgärdsförslag med potential att ge stora samhällsvinster

REMM har tagit fram tre åtgärdsförslag under rubriken ”Vinster med förbättrad digital samverkan genom en ökad andel resfria möten i myndigheter”.

Åtgärdsförslag 1: Fortsatt samordning

Att ändra och digitalisera möteskulturen i 86 myndigheter med sammanlagt över 150 000 anställda tar tid. Om REMM ska ha en möjlighet att uppnå liknande goda resultat som med de första 20 myndigheterna, krävs det att projektet bedrivs i minst tre och helst fem år. En viktig drivkraft i myndigheternas arbete med digitala möten är också att REMM omnämns i myndigheternas regleringsbrev.

Investeringar på sammanlagt cirka 17 miljoner kronor per år i alla berörda myndigheter under tre till fem år bedöms på sikt ge en vinst för samhället på cirka **4,4 miljarder kronor per år**, jämfört med dagens kostnader.

Åtgärdsförslag 2: En central digital mötesplats

Lämplig myndighet upphandlar och erbjuder en Central Digital Mötesplats (CDM), vilken tillhandahåller en multibryggjänst som kan användas av alla svenska myndigheter. Myndigheter kan då kalla till eller delta i möten via videokonferens, Skype för företag, telefon och i en vanlig webbläsare (WebRTC) med andra parter, utanför den egna myndigheten.

Investeringar på uppskattningsvis åtta miljoner kronor per år bedöms ge en vinst för samhället på **cirka 100 miljoner kronor per år**, jämfört med dagens kostnader. Dessutom bedöms **kvaliteten i tjänsten bli bättre** än om varje myndighet ordnar sin egen lösning.

Åtgärdsförslag 3: Klargör säkerhet/juridik

För att hjälpa myndigheter bedöma säkerhetsrisken vid digitala möten med externa parter, bör en myndighet eller annan organisation få i uppdrag att göra en analys av säkerhetsrisken, och utifrån denna ta fram rekommendationer och riktlinjer hur säkerhetsriskerna bör hanteras. Juridiska aspekterna bör även klargöras, exempelvis när det gäller vilka inspelade möten som är att betrakta som offentlig handling eller autentisering av deltagare i digitala möten med medborgare.

Investeringar på uppskattningsvis cirka 900 000 kronor bedöms ge en vinst för samhället på över **tio miljoner kronor**. Dessutom bedöms att **utvecklingen av digital samverkan och en resfri möteskultur i svenska myndigheter kommer att påskyndas**.

Digital tillgänglighet – det femte trafikslaget

I Nationell plan för transportsystemet 2018–2029 tas digitala möten upp under begreppet digital tillgänglighet: *Med digital tillgänglighet menas åtkomst till varor, tjänster, service, arbetsplats och samhällsfunktioner via digitala verktyg och utan fysiska transporter. Till området räknas även möjligheterna att samverka och mötas digitalt (resfritt), vilket berör både medborgare, myndigheter och företag. Den digitala tillgängligheten bygger på en robust infrastruktur, i första hand bestående av ett väl fungerande fibernät. Trafikverket bidrar till att skapa nya förutsättningar för den offentliga sektorn att ge bättre service till lägre kostnad och samtidigt förenkla kontakten med myndigheten, oberoende av geografisk närhet.*

Digitala möten, som en del av digital tillgänglighet, kan ses som ett femte trafikslag: *länk utöver väg, järnväg, sjöfart och flyg.*

REMMs budskap i sammanfattning

- Digitala möten spelar en viktig roll i digitaliseringen, en av vår tids viktigaste samhällsförändrande krafter.
- Digitala möten kan bidra till bättre ekonomi, effektivare verksamhet, mer harmoniska medarbetare, minskad klimat- och miljöpåverkan, minskad sårbarhet, ökad tillgänglighet, bättre jämställdhet samt ökad regional utveckling.
- Myndigheter som deltagit i REMM sedan 2011 har i snitt minskat sina koldioxidutsläpp från tjänsteresor med 25 procent per anställd under en sexårsperiod, vilket kan jämföras med en minskning på 8 procent per anställd bland övriga myndigheter.
- Ofta kan ett digitalt möte ersätta ett möte som innebär en resa, men vissa möten passar bäst att genomföras IRL, "i riktiga livet".
- För att få genomslag för ändrade rutiner för möten och resor i en organisation måste man arbeta systematiskt och brett. Digitala möten handlar både om möteskultur och om tekniska lösningar; organisationens vilja och mognad att öka andelen digitala möten är lika viktig som att tekniken finns och fungerar. Utan det ena fungerar inte det andra. Ett nära samarbete mellan olika delar av organisationen, bland annat IT och HR, är ett viktigt steg på vägen.
- Ledningens stöd är avgörande och ledningen behöver också föregå med gott exempel.
- För att digitala möten ska få önskad effekt räcker det inte att enbart öka användningen. Organisationen måste även förändra sitt arbetssätt, framförallt på det sätt man planerar och lägger upp projekt och annan verksamhet som kräver mycket samverkan mellan olika parter.
- 10-stegsmetoden för resfria/digitala möten är ett utmärkt hjälpmedel och stöd.
- I Nationell plan för transportsystemet 2018–2029 finns digitala möten med, under samlingsbegreppet "digital tillgänglighet".
- Digitala möten och digital tillgänglighet är det "femte transportslaget": länk utöver väg, järnväg, sjöfart och flyg.

För mer information om REMM, se hemsidan remm.se eller kontakta projektledare Ulf Pilerot, Trafikverket, 010-123 75 42, ulf.pilerot@trafikverket.se.